

Tatenický zpravodaj

3. prosince 2017

Informace obecního úřadu

Vydává Obecní úřad v Tatenici, číslo 5/2017, registrováno MK ČR pod číslem E12831, periodický tisk ÚSC, cena zdarma

Termíny svozu odpadů v r. 2018 se mění

Společnost EKOLA v roce 2018 **mění termíny** svozu odpadů u nás v obci, a to zejména u směsného komunálního odpadu, tzn. popelnic a plastů. Od ledna 2018 je svozový den pro popelnice **čtvrtek v sudém týdnu**. První svoz popelnic v r. 2018 tak bude ve čtvrtek 11. ledna. Svozovým dnem pro plasty bude nově pátek. Konkrétní data budou v prosinci zveřejněna na úřední desce a webových stránkách obce. Na obecním úřadě obdržíte v novém roce 2018 opět odpadové kalendáře.

Dokončení stavebních a ostatních prací v obci

S blížícím se koncem roku dokončujeme rozpracované stavební práce. Byla prodloužena cesta nad Glocarovými ke stavebním parcelám včetně prodloužení dešťové kanalizace. Na jaře r. 2018 budou ještě provedeny terénní úpravy kolem krajnic a asfaltový povrch. U nových polních cest budou v příštím roce pokračovat práce na výsadbě stromů a keřů, dopravním značení a zpevnění některých úseků přilehlých příkopů lomovým kamenem.

Stavba přechodu pro chodce u ZŠ a navazující 1. etapy nových chodníků v dolní části obce je téměř hotova. Kvůli administrativním průtahům s přeložkou plynu před ZŠ došlo ke zdržení, které nám teď komplikuje konečnou úpravu povrchů asfaltobetonovou živicí. Bohužel, stavba zpevněné plochy kolem domku čp. 191 nemohla být provedena. Majitelka domu se stavbou nesouhlasí, podala odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu a věc bude řešit krajský úřad. Ke stavbě nových chodníků ještě pár informací na vysvětlenou. Jedná se o stavbu, kde jsme rádi, že jsme uspěli se žádostí o dotaci, vzhledem k velkému převisu žádostí na Státním fondu dopravní infrastruktury (SFDI). Akce je významně podpořena SFDI z programu zaměřeného na zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Dotace činí 85% celkových tzv. uznatelných výdajů, což představuje částku 1,88 mil. Kč. Projekt stavby byl zpracován tak, aby odpovídal platným normám a požadavkům uvedeného programu. Z těchto důvodů byl např. nově přestavěn chodník v zámeckém parku, který byl ještě v relativně dobrém stavu. Jednak zde byl požadavek na návaznost trasy (bez přerušení např. starým chodníkem), dále nové chodníky musí mít prvky pro orientaci nevidomých, a to tzv. klepačku, kde chodníkový obrubník má převýšení oproti zámkové dlažbě o 8cm, tzv. slepeckou dlažbu v místech přechodů, apod. Toto naše starší chodníky nesplňují. Projekt také řešil úpravu křižovatky u zámku tak, aby vzniklé místo pro přecházení chodců z jednoho chodníku na druhý splňovalo normu a nebylo delší než 7m. U ZŠ pokračují práce na úpravě prostranství, které jsou nutné z důvodu výstavby přechodu pro chodce. Jedná se o chodníky pro docházku dětí do školy, parkoviště pro návštěvníky a zaměstnance školy a veřejné osvětlení. Na jaře počítáme s doplněním prostranství před školou zelení nebo květinami.

Do Vánoc budou dokončeny práce na opravě bytového domu Záložna. Chybí vymalování vnitřních chodeb a nátěry vnitřních dveří. Cena za provedené práce činí 1,78 mil. Kč. Poskytnutá dotace z Ministerstva kultury a Pardubického kraje na tuto akci je celkem 510 tis. Kč. V příštím roce ještě plánujeme opravit oplocení před Záložnou a po dohodě s nájemníky zbourat vzadu staré dřevěné kůlny a nahradit je novými dřevěnými nebo plechovými domky na zahradní nářadí a dřevo.

Jak už jsem informoval dříve, z Operačního programu životního prostředí jsme získali dotaci na projekt „Ekologická obec“. V současné době připravujeme výběrové řízení na dodavatele příslušné techniky a nákup se uskuteční v březnu nebo dubnu 2018. Jedná se o kolový nakladač a další dva velkoobjemové kontejnery na BRO (biologicky rozložitelný odpad). Schválená dotace je 85 % způsobilých výdajů projektu.

V listopadu skončily práce na restaurování pískovcového kříže z r. 1850 v polích (za kravínem u cesty příčné). Celkové náklady byly 110 tis. Kč, větší část nákladů byla uhrazena z dotace, spoluúcast naší obce je 28 tis. Kč. Od r. 2000 bylo v naší obci už zrestaurováno celkem devět drobných památek. V příštím období máme v plánu restaurování poškozeného kříže u silnice na Lubník.

Informace k plánované výstavbě bytového domu:

Řídící orgán Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) rozhodl o posunu vyhlášení výzvy sociálního bydlení z listopadu 2017 na leden 2018 s příjmem žádostí do července 2018. K tomuto posunu došlo z důvodu jednání s Evropskou komisí o úpravách povinné doby udržitelnosti a parametrů veřejné podpory u sociálních bytů financovaných z IROP. S výstavbou bytového domu tedy počkáme na vyhlášení výzvy k podání žádostí o dotaci z IROP.

Na konci září jsme ještě stihli podat žádost o dotaci na projekt Komunitního centra z IROP. Připomínám, že se jedná o stavební úpravy v přední části bývalé budovy dílen ZOD, kde byly kanceláře, výdejna jídel a prodejna potravin. V těchto prostorách vznikne zázemí pro místní spolky a poskytování sociálních služeb komunitního centra. Projektovou dokumentaci máme připravenou, nyní vyřizujeme stavební povolení. V případě získání dotace bychom projekt realizovali v r. 2018.

Nedávná vichřice nám způsobila škody na střechách starší budovy školy a na zámku. Na zámku je střešní krytina už ve velmi špatném stavu a poškozená místa se obtížně opravují. V nejbližších letech je nutné provést kompletní výměnu střešní krytiny. Další škody způsobil silný vítr v obecních lesích. Pracovníci obce tak nyní mimo jiné pracují na zpracování palivového dřeva a úklidu v lese po těžbě vyvrácených stromů.

Milí spoluobčané,

Jako již tradičně v tuto roční dobu i letos bych Vám chtěl popřát klidné a radostné vánoční svátky. Přeji Vám, abyste byli obklopeni svými nejbližšími, cítili vzájemnou lásku, něhu a porozumění a vážili si každé společně prožité chvíle. Mysleme také na ty, kteří nemají to štěstí trávit Vánoce s rodinou. Společně poděkujme za vše krásné, co nás v tomto roce potkalo, a do nového roku si přejme mnoho zdraví, spokojenosti a chuti do života.

Váš starosta Vladimír Žák

Ze života Základní a Mateřské školy Tatenice

Mateřská škola

Školní rok 2017/2018 začal v pondělí 4. 9. 2017. K 1. 9. 2017 bylo do školky zapsáno 42 dětí a od 10. 10. 2017 je zapsáno 43 dětí. V 1. třídě MŠ je zapsáno 25 dětí a ve 2. třídě MŠ je zapsáno 18 dětí. Do naší školky dojíždí děti z okolních vesnic. Z Lubníka 6 dětí, ze Strážné 3 děti, z Cotkyně 1 dítě, z Krasíkova 12 dětí, z Třebořova 2 děti, z Chřova 1 dítě. Z Tatenice máme 18 dětí. V září se k nám do školky opět těšily nové děti, které si díky Adaptačnímu programu, který mají obě třídy MŠ (viz. webové stránky MŠ) rychle zvykly a bezproblémově se zařadily mezi ostatní děti. V září jsme se zaměřili na to, aby se děti adaptovaly na školku a seznámily se

s kamarády. Během podzimu se děti naučily spoustu nových věcí. Vědí, jak se k sobě a ve školce chovat. Znají členy rodiny, znaky podzimu a zimy, druhy ovoce a zeleniny. Umí poznat stromy jehličnaté a listnaté a jejich plody, zvířátka žijící na dvorečku a v lese. Děti se seznámily s geometrickými tvary a barvami. Každý týden se děti naučí novou písničku, básničku, vyrábíme, kreslíme, cvičíme aj. Intenzivně se věnujeme správné výslovnosti (jazykové chvilky) a v MŠ také funguje Logopedická poradna pro veřejnost. Předškolní děti mohou navštěvovat „Výtvarný kroužek“. Využíváme také prostory ZŠ. V kuchyňce si 1. třída upekla mrkvový koláč a zařadili jsme si v tělocvičně. Měli jsme už spoustu akcí. Hned první týden jsme s 2. třídou MŠ jeli na „Den první pomoci“ do Lanškrouna, kde si děti užily různé soutěže, ukázky hasičské techniky, prohlídku policejního a záchranářského vozidla. Dostaly dárečky a vyzkoušely si 1. pomoc (umělé dýchání, masáž srdce aj.). V září ve školce proběhlo vánoční fotografování firmou z Brna. Ke konci září nás navštívilo divadlo Jo-Jo s pohádkou „O Palečkovi“ a na další se těšíme na konci listopadu „O sněhové nadílce“. Proběhla společná „Drakiáda“ obou tříd MŠ. Navštívila nás paní s pejsky, kdy se děti seznámily se vším, co pesek potřebuje. Ukázala nám, i jak s pejsky cvičí Canisterapii. V říjnu jsme si vyzkoušeli cvičný požární poplach. A na začátku listopadu proběhla beseda s myslivcem. Nyní se již budeme těšit na vánoční čas. Čeká nás návštěva Mikuláše, čertů a andílků, vánoční besídky, vánoční dílničky s rodiči a mnoho dalších vánočních zážitků. Kolektiv MŠ Vám všem přeje Vánoce plné pohody, lásky, klidu a v Novém roce hodně zdraví, štěstí, osobních a pracovních úspěchů.

Kateřina Květenká Dis.

Úspěchy mladých florbalistů ze ZŠ Tatenice !!!

V měsíci listopadu se žáci naší školy zúčastnili několika turnajů ve florbale. Jednalo se o okrsková kola, za účasti základních škol Lanškrouna, Letohradu a Horní Čermné.

Ve středu 15. listopadu 2017 vyrazili na turnaj do Lanškrouna naši starší chlapci, žáci 8. a 9. ročníku. Turnaj se konal v tělocvičně ZŠ Aloise Jiráka, za účasti čtyř škol z Lanškrouna a Horní Čermné. Ve většině družstev byli chlapci, kteří hrají florbal anebo hokej závodně, proto to nebylo vůbec jednoduché. Nejblíže vítězství byli naši borci hned v prvním zápase s Horní Čermnou, kdy prohráli o pouhou branku. O vítězství soupeře bohužel rozhodly dvě naše hrubé chyby v obraně. V dalších zápasech, ač chlapci bojovali z plných sil, nezbylo, než se sklonit před uměním soupeřů. Skončili sice na posledním místě, ale načerpali cenné zkušenosti.

Sestava : Ondřej Kotouček, Dušan Hanuš, Michal Prokop, Jakub Konárek, František Kuttich, Radek Martinák, Zdeněk Rozsypal a Vilém Novotný.

Skvělého výsledku dosáhlo naše dužstvo chlapců ze 6. a 7. třídy na florbalovém turnaji základních škol v Lanškrouně dne 22.11.2017. V těžké konkurenci čtyř družstev z Lanškrouna a jednoho družstva z Horní Čermné vybojovali třetí místo, když v semifinále porazili mužstvo lanškrounského gymnázia. Byl to úspěšný den a naši borci si výborně zaspotovali. Naši školu reprezentovali : Jarda Knápek, Tadeáš Heger, Petr Skala, Franta Indra, Lukáš Fabiánek, Tomáš Gildain, Radim Michal, Petr Kuttich a Felix Pavlíček.

Úspěch zažila také naše děvčata z 8. a 9. ročníku. Obsadila na florbalovém turnaji 27. 11. v Lanškrouně skvělé třetí místo. Prosadila se v těžké konkurenci lanškrounských základních škol a základních škol z Letohradu. Po náročných prohraných dvou prvních zápasech se ZŠ Komenského Letohrad a ZŠ Dobrovského Lanškroun se děvčata dokázala zvednout a vybojovat bronzový pohár. Naši školu reprezentovala tato děvčata : Lucie Dušková, Karolína Fabiánková, Jaroslava Glocarová, Anežka Indrová, Lucie Zachovalová, Adéla Prokopová, Katka Wetterová, Dina Čápková a Kristýna Faltusová.

Mgr. Martin Joza

Zájemové kroužky

Stejně jako v loňském roce jsou zájemové kroužky pro žáky naší školy organizovány pod záštitou Domu dětí a mládeže Damián Lanškroun. Žáci si mohli vybrat z této nabídky:

Klub šikovných dětí 2. ročník
Klub šikovných dětí - 3. – 5. ročník
Keramický kroužek - 4. – 9. ročník
Hra na zobcovou flétnu - 3.– 8. ročník
Výtvarné hrátky – 1.– 4. ročník
Historicko – turistický kroužek - 6. – 9. ročník
Hra na kytaru
Kytara pro mírně pokročilé
Sborový zpěv - 3.– 6. ročník

Na provoz kroužků a náklady s ním spojené přispívají rodiče žáků částkou 200,- Kč za školní rok. Obecní úřad Tatenice uhradí 150,- Kč, za což mu patří velké poděkování.

V letošním roce jsme se opět zapojili do projektu Šablony. S tím vznikly nové zájemové kroužky:

Čtenářský klub 1. ročník
Klub zábavné logiky a deskových her - 4. – 5. ročník
Klub zábavné logiky a deskových her - 6. ročník

8. 11. 2017 žáci 3. – 5. ročníku jeli na divadelní představení Gulliverovy cesty do Lanškrouna.

Mgr. Jana Kristková

Naši žáci se během podzimu zúčastnili řady akcí. S řemeslnou dílnou jsme se vydali na exkurzi do Svíčkárny Rodas v Olomouci, členové historicko-turistického kroužku navštívili Štramberk, Kopřivnici a Kutnou Horu. Chlapci z 2. stupně reprezentovali školu v okrskovém kole minikopaně v Lanškrouně. Pro všechny žáky jsme uspořádali již tradiční Halloween se stezkou odvahy večerní školou.

V listopadu jsme se s žáky 8. a 9. ročníku zúčastnili v Pardubicích preventivní akce s protidrogovou tematikou Revolution train. Čtyři žákyně a jeden žák 8. ročníku (Lucie Dušková, Kristýna Faltusová, Aneta Jurečková, Irena Prokopová, Luděk Dvořák) se zapojili do projektu Pardubického kraje ZDRAVOhrátky na SZŠ v Ústí nad Orlicí. Cílem tohoto projektu je motivovat žáky ke studiu na středních zdravotnických školách. Žáci byli rozděleni do týmů a v průběhu dne plnili různé úkoly. Tým složený ze zástupců naší školy, ZŠ Kunvald a ZŠ Sloupnice v závěrečném vědomostním kvízu vybojoval 1. místo a byl odměněn ovocným dortem.

3. prosince se vypravíme na adventní poznávací zájezd do rakouského Štýrského Hradce, kde navštívíme i tradiční Krampuslauf (průvod čertů a Percht). 5. prosince přijde do školy a školky Mikuláš se svým doprovodem. Na 10. prosince jsme připravili Vánoční výstavku a společně s obecním úřadem Rozsvěcení vánočního stromu. Žáci 8. a 9. ročníku si prohloubí znalosti na preventivní akci Hrou proti AIDS na SZŠ v Ústí nad Orlicí. Rok zakončíme na 1. i 2. stupni besídkami.

V lednu nás čekají například hudebně vzdělávací programy na téma zdravý životní styl, výlet historicko-turistického kroužku do Olomouce s návštěvou aquaparku, v únoru pak lyžařský výcvik a volba krále a královny školy.

PhDr. Jana Žáková

Poruchová linka ČEZ Distribuce

ČEZ Distribuce a.s., má bezplatnou poruchovou linku číslo **800 850 860**. Na toto číslo můžete volat vždy při přerušení dodávky elektrického proudu v případě, že nebudete vědět z jakého

důvodu je přerušena nebo když chcete poruchu nahlásit nebo se informovat, proč a jak dlouho elektřina nepůjde.

Digitalizace katastrálního operátu

Katastrální úřad pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Ústí nad Orlicí, dokončil v říjnu obnovu katastrálního operátu přepracováním na digitalizovanou katastrální mapu v části katastrálního území Tatenice obce Tatenice a vyhlásil jeho platnost 31.10.2017.

Vlastníci nemovitostí se upozorňují na tyto skutečnosti:

- 1) Obnovou katastrálního operátu nejsou dotčena vlastnická ani jiná práva k nemovitostem zapsaná v katastru nemovitostí.
- 2) Výměra parcely je evidována s přesností danou metodami, kterými byla zjištěna; jejím zpřesněním nejsou dotčeny právní vztahy k pozemku.
- 3) V obnoveném katastrálním operátu je doplněna dosud platná katastrální mapa zobrazením hranic zemědělských a lesních pozemků, jejichž hranice v terénu neexistují a jsou sloučeny do větších půdních celků, pokud to umožňuje kvalita jejich zobrazení v grafickém operátu dřívější pozemkové evidence, přitom tyto parcely jsou zpravidla označeny novými parcelními čísly, aby se zabránilo duplicitě a nedošlo při majetkoprávních převodech k záměně parcel.
- 4) Vlastníci nemovitostí u kterých došlo ke změnám výměry a číslování parcel jsou povinni v termínu do 31.1.2018 podat finančnímu úřadu nové daňové přiznání.

Benefiční koncert pro Valinku

V neděli 22.10.2017 uspořádala CHarita Zábřeh ve spolupráci s městem Zábřeh již XXI. ročník benefičního koncertu folkové a country skupiny MADALEN z Mohelnice. Jako host byla přizvána stálice folkové scény pardubická skupina MARIEN. Každoročně je výtěžek věnován nemocnému dítěti. Letos byla vybrána dvouletá Valerie Petrová z Tatenice, která trpí vzácným onemocněním spinální svalovou atrofií (SMA), kde dochází k postupnému ubývání svalstva. Valinka trpí SMA I. typu, která děti ohrožuje na životě. Obecní úřad Tatenice vypravil na tento koncert autobus, ale bohužel vezl pouze 15 lidí. Přesto sál Katolického domu v Zábřeze byl plný. Koncert trval přes 2 hodiny a byl úžasný a strhující. Ti, co se nezúčastnili mohou jen litovat. Vstupné bylo dobrovolné a dopravu hradila obec. Během koncertu ředitel Charity oznámil, že **na léčbu Valinky se vybralo 21.647,- Kč**. Tato částka se ještě zdvojnásobila díky Charitě, která na každou vybranou korunu přispívá další korunou. Celková částka tedy bude použita na 1,5 aplikace léčby. Vybranou částku slavnostně převzala na jevišti babička Valinky paní Vlasta Petrová, která chvějícím se hlasem vřele poděkovala všem a několika slovy ujistila přítomné, že léčba je účinná a opravdu Valince pomáhá. Zároveň vnučku omluvila, že se nemohla zúčastnit koncertu kvůli náročné přípravě na další léčbu. Bylo to velmi dojemné a krásné. Myslím, že žádné oko v sále nezůstalo suché. Poté se pokračovalo v koncertu. Obě skupiny hrály a zpívaly úžasně. Bylo to nádherné a ta strhující atmosféra se dá jen těžko popsat. Diváci tleskali ve stoje a muzikanti museli stále přidávat další písničky. Nakonec obě skupiny společně zpívaly i s diváky písničky, které všichni znali. Pokud budete mít možnost, určitě se na tyto folkové skupiny běžte podívat a poslechnout si je. Opravdu to stojí za to.

Stanislava Plocová

Poděkování

Děkujeme panu Jaroslavu Příbylovi, zdejšímu faráři za zdařilé uspořádání farního dne vyplněného hrami pro děti i širokou veřejnost a zejména za ohňostroj, který byl velmi inspirativní.

František Valenta

Rozsvícení vánočního stromu

Obecní úřad a ZŠ a MŠ Tatenice Vás srdečně zvou na slavnostní Rozsvícení vánočního stromu, které se uskuteční v neděli 10. prosince v 16.30 hod před zámkem. Děti zveme do lampionového průvodu - odchod v 16.15 hod od MŠ. Zazpívá Vám pěvecký sbor ZŠ, čeká nás i společné tvoření rodičů s dětmi a občerstvení.

Vánoční výstavka

Základní škola vás zve na Vánoční výstavku prací žáků ZŠ a dětí z MŠ, která bude otevřená v neděli 10. 12. od 15.30 hod v budově školy. Prodej perníčků a drobné keramiky. Vstupné dobrovolné.

Společenská kronika

Privítali jsme do života: Martina Bartoše (29.8.) Františka Jana Horáka (30.8.)
Viktorii Kovářovou (3.9.) Miu Hegerovou (29.10.) Marii Kašparovou (17.11.)

Sňatek uzavřeli:

Hana Lipoldová (Tatenice) a Ondřej Uncajtík (Tatenice) (2.9.)
Kristýna Šenkýřová (Žichlínek) a Aleš Dorazil (H. Třešňovec) (30.9.)

Srdečně blahopřejeme k významnému životnímu jubileu:

85 let	Cecilie Květenská	(22.11.)	86 let	Marie Čapková	(4.1.)
83 let	Františka Prokopová	(17.12.)	80 let	Marie Prokopová	(26.11.)
75 let	Josef Kesselgruber	(31.12.)	70 let	František Valenta	(8.11.)
70 let	Hana Jurečková	(28.11.)	70 let	Josef Bednář	(2.12.)
70 let	Josef Filipi	(23.12.)	70 let	Stanislav Matlas	(30.1.)

Rozloučili jsme se s: Jiřím Chládkem (12.10.)

Z historie Tatenice V. Pomník jeho Milosti císaře Josefa II.

Mnozí z Vás vědí, že se v naší obci nacházel krásný pomník J.M.císaře Josefa II. Stával vpravo, vedle pomníku padlých, v místě za autobusovou zastávkou. Pomník císaře byl zdařile vypracován a jeho silueta právem upoutávala pozornost všech kolemjdoucích. Také umístění pomníku v nejrůšnější části obce, hned u silnice, se pro upoutání pozornosti jeví jako správná volba i dnes, po desetiletích. Přesněji řečeno, pomník sám o sobě, se nedal přehlédnout. O jeho oblíbě a popularitě mezi místními obyvateli svědčí dochované fotografie lidí fotící se u sochy a fakt, že pomník Josefa II. se objevuje na mnohých tištěných materiálech o Tatenici. Josef II. se těšil velké přízni poddaných, poněvadž za dobu své vlády v letech 1780-1790 se postaral o větší blaho svého lidu, v mnohých svých rozhodnutích. Vydal přes 6000 výnosů, ale za nejdůležitější z nich lze považovat zrušení cenzury (později ji ovšem znovu obnovil, ale podstatně omezil), zrušení nevolnictví a vydání Tolerančního patentu (všechny 3 vydány roku 1781). Zjistil jsem, že pomník v naší obci postavila skupina tzv. "Josefinců", někdy před rokem 1896. Informacemi, ve kterém roce a jaká příležitost dala soše vzniknout a kdo byl jejím autorem, se mi však zatím nepodařilo vypátrat. Jeden zahraniční zdroj uvádí, cituji "Postaven v roce 1860 oproti škole, stál památník Josefa II." konec citace. Dala by se rozvinout debata o věrohodnosti zmíněné informace, poněvadž není fakticky doložena a mohla by být pouze vzpomínkou pamětníků. Přesto považuji rok 1860 za velmi pravděpodobný jeho vzniku. Toho roku, konkrétně 6. října, se Josef II. poprvé oženil. Za manželku mu byla vybrána dcera vévody z Parmy, Isabela Parmská. Tateničtí mohli odhalením sochy uctít stoleté výročí jejich sňatku, významného milníku v životě panovníka. Až opravdu s jistotou můžu říct, že socha jeho Milosti opravdu existovala v roce 1896, kdy byla vyobrazena na tatenické pohlednici vydané místním obchodníkem Franzem Hüblem. Později se objevila na pohlednici v roce 1908 a ještě v roce 1910, kdy zdařilou podobu císaře Josefa II., zachytila dobová fotografie neznámého autora. Existenci pomníku v dalších letech prokazuje pouze fotografie na vydané tatenické pohlednici z roku 1927 od Hanse Hübla z Tatenice. Pozdější existenci památníku se mi už nepodařilo doložit, nehovoří o něm žádné zdroje ani místní kronika. Nic dalšího o pomníku není známo a příspěvek bych mohl ukončit, ale neučiním tak. Mrzí mě, že z naší obce zmizela tak krásná památka. Protože nevíme kdy socha zmizela, ani za jakých okolností, zbývá nám prozatím jen o tom spekulovat.

Jako první z možných vysvětlení se přímo nabízí, že socha připomínající nadřazené mocnářství vzala za své při vzniku Československa v roce 1918. Tehdy se ocitlo všechno monarchistické v nemilosti a socha mohla být násilně odstraněna, podobně jako v nedalekém Žichlíčku. Tam, místní obyvatelé, odstranili sochu císaře Josefa II. společně se sochou Franze Josefa I. hned následujícího roku 1919. V Tatenici však tuto hypotézu vyvrací Hüblova fotografie pomníku z roku 1927. Zároveň si dovoluji připomenout, že obyvatelstvo v naší obci bylo v drtivé většině (98%) německé národnosti a přesto, že J. M. císař Josef II. byl Rakušanem, ne Němcem, chovali k němu větší důvěru a sympatie, než k novému státotvornému zřízení, jakým se jim nabídlo Československo. Navědčuje tomu první rok existence Československa, kdy je doloženo, že Lanškrounsko mělo tehdy velké problémy s přijetím skutečnosti, že se stalo součástí nového státního útvaru. Německé obyvatelstvo nechtělo poslušně přejít k novému zřízení a ani nesdílelo nadšení českého obyvatelstva ve státě. Trvalo rok a ještě k tomu musela být použita síla armády, nově vzniklého státu, aby se německé obyvatelstvo, na Lanškrounsku, smířilo s novým zřízením. V rozpoložení v jakém se nacházelo zdějšší německé obyvatelstvo, mi nepřipadá zrovna nejšťastnější ničit památku "jejich" císaře. Socha mohla představovat symboliku starých časů a bez úhony toto období přežít. Pokud by tomu tak bylo, mohl by se datum odstranění památky směle posunout z roku 1918 do roku 1922. Proč právě do roku 1922? V tomto roce totiž započaly práce na výstavbě pomníku padlých. Volba umístění monumentu padla na místo před hlavním vstupem na hřbitov a socha císaře Josefa II. mohla stavbě překážet. S velkou pravděpodobností tak mohl císař skončit v troskách, pod pomníkem padlých. Pomník tatenickým občanům, padlých ve světové válce, byl slavnostně odhalen následujícího roku 17. července 1923 a jeho vybudování stálo 35.000 Kč. V nezměněné podobě se dochoval dodnes a v letošním roce byl vyhlášen dokonce kulturní památkou. Avšak tato hypotéza se také nezakládá na reálném podkladu, poněvadž jí popírá fotografie z roku 1927. V neposlední řadě se mohlo stát, že socha Josefa II. musela ustoupit rekonstrukci hlavní silnice s nově vybudovanou opěrnou zdí v roce 1937. Osobně považuji tuto variantu zániku pomníku za nejpravděpodobnější. Porovnáám-li totiž fotografie míst josefova pomníku, pomníku padlých a kříže, který stál na zdi mezi silnicí a náhonem k zámeckému mlýnu, před vstupem na hřbitovní schodiště, pak je až překvapivě zjišťující, že se onen kříž nachází na původním místě císařského pomníku, za

zastávkou. Dnes si už nemusíme klást otázku proč naši předchůci nepřemístili císařskou sochu jednoduše jinam, potřebovali-li místo k výstavbě nebo proč dovolili její odstranění, či hůře, úplně zničení? Jsem si skoro jistý, že trosky sochy jeho Milosti císaře Josefa II. budou nalezeny v místě dnešního kříže jako zásypový materiál zaniknuvšího vodního náhonu. Pokud by se tato varianta vyjevila opravdu tou pravou, potom bychom v letošním roce oslavili 80.výročí odstranění sochy Josefa II. Už jenom na doplnění a jako pomyslnou třešničkou na dortu, by mohla být varianta, že pomník zanikl na konci 2. sv. války. S příchodem sovětských vojsk a nadšení z osvobození se děly leckde "jiné, spravedlivé" věci. Příležitost zničit sochu feudála se tedy přímo nabízela. Naproti tomu, v prvních měsících nově vydobyté svobody, se o žádné tatenické památce, natož o jejím poboření, nikde nic nepíše. Mlčí o tom i český kronikář ve svých barvitěrudě popisovaných událostech květnových dnů. Pokud by pomník přeci jenom přežil rok 1945 (málo pravděpodobné), měli by si sochu císaře Josefa II. pamatovat první lidé osidlující Tatenici. Za tímto účelem jsem s určitou nadějí oslovil některé spoluobčany – pamětníky, zda-li si josefův pomník nevybavují aspoň ve svých vzpomínkách. Samozřejmě, že bych raději uvítal průkaznější fotografie, ale i očitě svědectví má poměrně solidní váhu a výpovědní hodnotu. Svědectví z doby protektorátu nebo těsně po válce, může směle sekundovat autentičnosti fotografie. Vždyť nedlouho zpátky bývala doba, kdy se fotografovalo na skleněné destičky a také éra fotografů pod plachetkou fotoaparátu na trojnožce, ještě nepominula. Tehdy by bylo nemožné nebo dosti obtížné fotografie upravovat. Fotografie - momentky z té doby jsou takřka jistotou daného okamžiku. To ale dnes neplatí. Dnes se mohou fotografie a pohlednice velmi lehce upravit a navodit dojem, že se jedná o skutečné dobové fotografie nebo pravé pohlednice. Neznám důvod proč někdo upravuje historickou fotografii nebo vyrábí dobovou pohlednici a ani mě to nezajímá. Pro mě je historická fotografie sama o sobě odkazem pro budoucnost. Takového svědectví od pamětníků se mi však zatím nedostalo. Ale nehodlám se s tímto stavem jen tak smířit a slibuji si pokračovat v pátrání po faktech upamatování se, na onu krásnou sochu. Otázky okolo datování pomníku jsou tedy nadále zahaleny tajemstvím. Zbývá nám se jenom ptát, jaké okolností daly pomníku vzniknout (snad 1860) a jak a kdy pomník zmizel (nejspíš 1937)? Chtěl bych se touto cestou odbrátit na Vás, čtenáře, s následnou výzvou, "Pomozte mi získat informace o pomníku a společnými silami vraťme sochu jeho Milosti císaře Josefa II. na původní místo". Dnes je ochraň památek a drobných sakrálních staveb věnováno mnohem více pozornosti a péče než v minulosti a proto jsem přesvědčený, že se najde i vůle potřebných úřadů, umožňující návrat jedné z nejhezčích památek obce tam, kam patří. Vedle státu jsou to mnohdy různé organizace, nadace a soukromí vlastníci, kteří dokázali obnovit a zachovat zajímavé objekty a u nás se takové pozornosti dostalo například sousoší Nejsvětější Trojice, stojící před ř. k. farou. Sousoší bylo "vyšší mocí" přesunuto ze svého původního místa za váhou místního ZOD, pěkně zrenovováno, aby okrášlovalo prostranství na návsi. Krásnému sousoší, jistě i po právu, náleží zájem nejednoho obdivovatele, ale kde je původní smysl vzniku této památky? Osobně si myslím a souhlasí se mnou ne jeden spoluobčan, že toto sousoší mělo zůstat na místě, na kterém z nezištných důvodů roku 1803 vzniklo. Z jakého důvodu jej po dvou stoletích přestěhovali? Jistě malou a nepodstatnou skutečností je, že i toto sousoší stojí nedaleko místa josefova pomníku. Jak jsem už zmínil, místo u silnice je pro tyto účely nepřehlednutelné. S obavami si kladu otázku " jestli někdo, někdy nevymyslí, přestěhovat všechny sochy v obci na jedno místo, aby se vytvořil nový kulturní obraz obce". Chtěli bychom takový malý tatenický Kuks? Ale kuš!

Úplným závěrem mi dovoluje upozornit na den 21.listopadu. V tento den jsme si mohli a měli připomenout např. Světový den televize nebo Světový den pozdravů, který se poprvé slavil v roce 1973 z iniciativy amerických studentů. Každý by měl v tento den pozdravit alespoň 10 lidí a tím si uvědomit potřebu osobního kontaktu pro udržení světového míru. Nicméně, 21.listopadu si spolu s ostatními Monarchisty připomínám ještě jedno významné výročí. Uprostřed běsnění 1. sv. války, roku 1916, zemřel nejdéle vládnoucí a nejoblíbenější Habsburk, císař Franz Josef I. Tímto bych chtěl uctít 101. výročí jeho skonu. Čest jeho památce.

P.S.: K prezentaci sochy jeho Milosti císaře Josefa II., by bylo jistě skvělé připojit také její obrázek. Vzhledem k nízké kvalitě tisku Zpravodaje se otištění fotografií vydavatelem nedoporučuje. Kdo však projeví zájem připomenout si povedenou sochu Josefa II., tak internet nabízí hned několik ztvárnění pomníku. A kdyby internet selhal, zájemcům rád nabídnu k nahlédnutí svoje fotoalbum.

Případná zjištění, či dotazy k tématu, můžete posílat na e-mail.: turistitatenice@seznam.cz

Těším se na Vaše reakce, Váš Jiří Lešíkar